

MUSEO

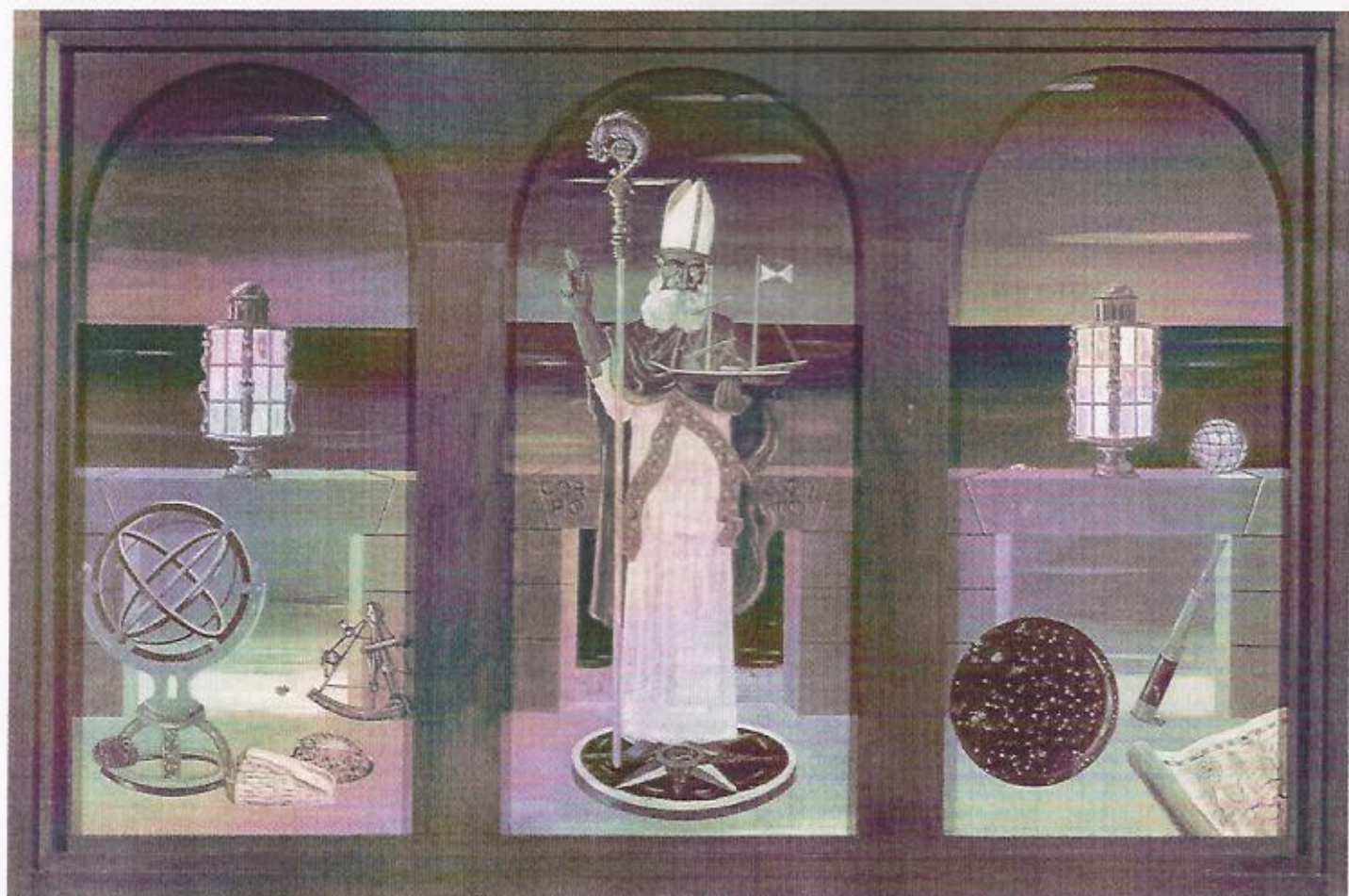
NOMES PARA A HISTORIA DUN MUSEO

Emma Tilves

De todos son coñecidos os grandes nomes, os nomes con maiúsculas, asociados a historia do Museo Massó. A piques da celebración do seu 75 aniversario, no imaxinario colectivo da vila quedou gravada cunha impronta especial aquela visita que o nobel Guillermo Marconi fixo a Bueu en 1928 para visitar a fábrica e a colección dos Massó, e que significou o gromo da creación do futuro Museo Marino en 1932. Gárdase tamén na memoria dos máis vellos a lembranza duns tempos de esplendor industrial, coas fábricas Massó en pleno apoxeo tecnolóxico e productivo, que levou aparellada a visita de presidentes de goberno, xefes de estado, ministros, e demais persoalidades

influentes do seu tempo, atraídos pola gran sonda dunha empresa exemplar.

Si a fábrica Massó inaugurada no ano 1939, a máis grande de Europa naquel momento, foi considerada polos especialistas como a "catedral da conserva", o pequeno museo que crearon os irmáns Gaspar e José María ben podería merecer a calificación de "santuario da cultura" porque a él foron chegando algunhas das figuras máis senlleiras da cultura galega. Ben con tertulias, xuntanzas gastronómicas, excursións arqueolóxicas, relacións epistolares ou con publicacións directamente vinculadas ó museo, escritores como Losada Diéguez, García Alén, Castroviejo ou Cunqueiro, quen en ocasións adormecía aos meniños Massó cós seus contos, fixeron de Bueu unha

ágora de intelectualidade.

O estreito contacto que os irmáns Massó mantiñan cós museos máis pretixiosos do estado a través do trato persoal cós seus directores propiciou que o Museo Massó acadara prestixio e consideración fora de Galicia e fixo del un referente para a historia naval e a etnografía marítima. Guillén Tato, director do Museo Naval de Madrid, Martínez Hidalgo, director Museo Marítimo de Barcelona e responsable do carimbo polo que é coñecido o Museo Massó como tercer museo marítimo de España, Sánchez Cantón, director do Museo del Prado, e Filgueira Valverde, director do Museo de Pontevedra, foron asiduos visitantes e conselleiros das directrices expositivas que se debían seguir en Bueu.

Tamén na arte, e da man dos Massó, a vila foi punto de atracción e fonte de inspiración para pintores, escultores, fotógrafos e cineastas galegos. Nomes recoñecidos na historia da arte contemporánea galega como Maside, Sobrino, Ribas ou Lugo, recibiron encargos da familia, moi especialmente os dous últimos que traballaron directamente para a propia empresa: o publicista Fedrico

Ribas arredor de 1924 foi o encargado de facer o deseño da imaxe corporativa e a proxección publicitaria das conservas Massó, mentras que Urbano Lugo, xa nos anos corenta, recibiu varios encargos, entre eles a decoración do comedor dos obreiros da fábrica e a reconstrución da Capela dos Santos Reis no Valado. O escultor Xan Piñeiro tamén deixou a súa pegada en Bueu; obra súa son dous relevos en pedra e un grupo escultórico de gaivotas en bronce que se mostran nas salas de exposición permanente do museo.

Pero os Massó tamén apostaron de inmediato polas novas formas da arte, o cine e a fotografía intersáronlle tanto na súa aplicación industrial como a título estrictamente privado, como mostran os espléndidos exemplos que se gardan no fondo de depósito do museo. As encargas das reportaxes fotográficas das fábricas facíanllas a profesionais de prestixio na época, hoxe considerados grandes mestres da fotografía galega; Sarabia, Pacheco ou Barreiro asinaron moitas das fotografías que se utilizaban nos catálogos publicitarios da empresa. Testemuña destacada deste tempo e a película, recuperada polo

Presentación e reestrea das películas:

- EL RECIBIMIENTO DE VIGO A SU EXCELENCIA EL PRESIDENTE DE LA REPÚBLICA (1934)
- BODA EN BUEU (1928)

Exposición Pioneiros do Cine Galego EN Bueu

26 NOVEMBRO 2004 ao 30 XANEIRO 2005

XUNTA DE GALICIA

MASÓ

musco e en exhibición libre nas súas instalacións, "El recibimiento de Vigo a su Excelencia el Presidente de la República"; realizada pola produtora dos irmáns Barreiro, Folk, en 1934, que ven sendo considerada como a primeira película galega do cine sonoro, e recolle nun documento fílmico de calidade excepcional, a reportaxe da visita de Alcalá-Zamora a Vigo e ás fábricas Massó de Buen. Mención a parte merecen todos os nomes aínda non recoñecidos, que conforman esa outra pequena historia do Museo Massó que non se pode seguir na documentación escrita senon a través do rescate de testemuñas orais nas que os detalles mínimos, aparentemente sin ningún significado, cobran valor. A visión directa, persoal e humana dos que nunca tiveron historia é unha xoia aínda por recuperar. Pero ese capítulo, que Unamuno definiu como "esa vida intrahistórica, silenciosa y continua como el fondo del mismo mar", merece unha reflexión máis fonda que unha simple e rápida rescha de fitos.

